

UNICA-happening in Finland

Het aardige van het UNICA-festival is dat het niet alleen een internationale, maar tegenwoordig ook een nationale ontmoeting is. Waarbij ook de Nederlandse filmers elkaar lang niet allemaal kennen, zodat er gewoon weer wat meer band ontstaat.

Als je dan bovendien een aantal opmerkelijke films ziet en als land een paar medailles mee naar huis mag nemen, mag je best tevreden zijn.

Welgeteld 39 Nederlanders deden aan UNICA '79 mee, zo'n 10% meer dan vorig jaar. Daarmee was de delegatie de grootste of op-één-na-grootste buitenlandse. Sommige van hen hadden vakantie en UNICA aan elkaar gekop-

Tweemaal brons voor Nederland

peld, voorwáár geen gek idee. Dat de temperatuur in het algemeen hoger lag dan in Nederland was onverwacht en meegenomen. De grootste groep vloog heen op 9 augustus en terug op 19 augustus.

Het overgrote deel van de Nederlands/Belgische vertegenwoordiging, tijdens de terugreis, op het vliegveld van Kopenhagen.

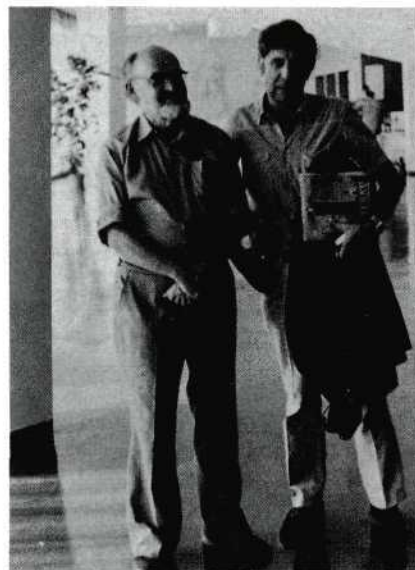
Het filmprogramma

Er waren 20 landprogramma's, die leverden 98 (of enkele meer?) films op. Zuid-Afrika en Luxemburg stonden wel in het programma vermeld, met filmtitels en al, maar lieten verstek gaan.

Het UNICA-avantgarde-programma omvatte helaas maar 3 films, het jeugdprogramma (= door jeugd gemaakt) omvatte er 5. Films en discussie over 'Kind en film' moest ik laten schieten wegens souvenir-aankoop. Wel werden omtrent 8 films aanschouwd die vorig jaar in Bakoe waren opgenomen.

Uiteenlopend

Naar aard en aanpak liepen de films duidelijk uiteen. Wat betreft tekenfilm was er bijvoorbeeld het enorme verschil in stijl tussen het primitief getekende 'Broen' (Bruggen) van de Deen Ole Zøllner en de gladde tekeningen en inkleuring van 'Au weia Safari' van de Westduitser Alfred Schradt. Wat be-

De winnaars van een gouden medaille: Heikki Kalima (links) en Jan Baca.

treft reportages was er een film 'Peregrinos' (Pelgrims) van de portugees Vasco Branco, die door teveel herhalingen uitermate vervelend werd en bijgevolg zeggenskracht praktisch kon vergeten. Daar stond dan een wel indringend gefilmd 'varkenslacht-spektakel' uit de DDR, met veel bloed, tegenover. En het te lange 'Jungbrunnen' van de zelfde Jugendfilmstudio Würschwitz, waarin een 90-jarige man en een 78-jarige vrouw naaktzwemmend onderzoek doen naar het gedrag van vissen in een meertje.

Documentaires, die werkelijk toelichten hoe iets in elkaar zit, gemaakt wordt, e.d. ben ik (naar mijn herinnering) niet tegengekomen. Wel uit de oostblok-sfeer films over ijzer- en staalfabricage en mijnbouw die in woord geen extra informatie boden en nogal eens in de richting van 'mooifilmerij' gingen.

Daarmee vergeleken vertelden de Oostenrijkse en Belgische reisfilms meer.

Goede keuze

En dan de speelfilms. Er zijn er ettelijke vertoond, of lijkt dat zo doordat er 'ettelijke' indruk gemaakt hebben? Het kan zijn. Duidelijk is dat steeds de keuze van entourage, van lokaties goed was. Ten aanzien van spelers ben ik geen duidelijke missers tegen gekomen. Ten aanzien van snelheid van de verhaalontwikkeling (en -verstaanbaarheid/begrijpbaarheid) werden enorme verschillen aan kijkers en jury 'voorgelegd' (wat dan zwak uitgedrukt is). Een wat zwakke film (wat traag en wat 'overdone') was het Poolse 'Sonntagkleid' van Janusz Kredoszynski. Sterk waren de Spaanse films 'Retrat'

(Portret) en 'Entre silencis' (In stilte) van Jan Baca en Tom Garriga. En niet te vergeten 'Kiltin pojan portaat' van de Fin Heikki Kalima.

Opmerkelijk was de Westduitse 'Horizontalfilm' van Elisabeth en Eduard Eunicke die terwille van een (te lang) experiment de treinreis Passau-Keulen maakten en daarbij de camera 90° draaien.

En later ook de projector ... hoewel, moest dat, klopt dat? ... ja!

De waarderingen

De jury bestond uit Miette Verlinden (België), Hermann Otto Lauterbach (DDR), Tuure A. Korhonen en Heino Palander (Finland), Pierre Michel (Frankrijk), Jan van Weezenberg (Nederland), Vsevolod Sanajev (USSR) en Aldo Trevisan (Zwitserland).

De jury kende 2 gouden medailles toe, 9 zilveren en 19 bronzen. In totaal dus 30. De gouden gingen naar 'Retrat' (van Jan Baca/Tom Garriga) en 'Kiltin pojan portaat' (Jeugdige onschuld) van Heikki Kalima.

2 van de bronzen gingen naar Nederlandse films, respectievelijk 'Verf' van Albert van Kuik en 'Lichtspel' van Aad Nieuwdorp.

En dat is een vooruitgang, want vorig jaar behaalde maar één Nederlandse film een 'metalen erkenning'.

De prijs voor het beste land-programma ging naar Hongarije, dat voor een tamelijke afwisseling en zeker enkele bijzondere speelfilms had gezorgd.

Kun je aan deze resultaten conclusies verbinden? Volgens mij wel. Van het

Aad Nieuwdorp, die 'Lichtspel' opnam met een Bauer S 715 XL, monteerde op de maat van zeer passende muziek, wel enige jurydiscussie moest doorstaan.

Max Hänsli prijst nu alvast UNICA'80 aan.

medium (= middel) film is het beeld het meest aansprekende onderdeel. Voorzover je je verhaal in woorden (al dan niet met muziek) overbrengt, wordt het voor degenen die de taal niet verstaat moeilijker of zelfs niet te begrijpen. In dat geval kun je best inzenden, maar je moet er geen prijzen van verwachten.

Randverschijnselen

Zoals de gewoonte is omvatte ook dit festival een openingsceremonie. Met toespraken, kamerorkestje, zelfs trompetgeschal, en iets wat het midden hield tussen dans en gymnastische oefening, uitgevoerd door 'Salvianders Mädchen'.

En een slotmaaltijd met dans in de herstellende burcht van Turku, waarbij een deel van de Finse gastvrouwen en -heren en de bediening, zich in passende middeleeuwse kledij had gestoken.

We zijn thuis geweest bij enkele filmersgezinnen en we hebben iets van

het omgevende meren- en eilandengebied gezien. Eigenlijk te weinig, maar meer was niet haalbaar. Hoewel: de niet-vergadersaars hebben nog enkele bedrijven (goud- en zilversmid, brouwerij) kunnen bezoeken.

Straks

In 1980 wordt het complete UNICA-feest in Zwitserland, in Baden bij Zürich, gehouden. De propaganda die de Zwitsers, aangevoerd door Max Hänsli bedrijven, is van maximaal-enthousiaste huize, zodanig dat je, als het (o.a. financieel) kan, haast wel 'moet'. Was er in 1978, in Baku, een vermoedelijk-bewerkte propagandafilm, dit jaar was er een complete, nieuwe die weergaf hoe het best eens worden kan. Als je bekijkt hoe een boerenmaaltijd op 2222 meter er uitziet, dan geloof je dat misschien niet helemaal, maar meedoen wil je wel.

Aad Kooy